

ГРАФІЧНІ ПОРТРЕТИ
**ОСИПА
СОРОХТЕЯ**

КАТАЛОГ ВИСТАВКИ

Івано-Франківська обласна організація Українського
товариства охорони пам'яток історії та культури

ГРАФІЧНІ ПОРТРЕТИ ОСИПА СОРОХТЕЯ

До 100-річчя від дня народження художника

КАТАЛОГ ВИСТАВКИ

Упорядник М. П. ФІГОЛЬ

Івано-Франківськ Облполіграфвидав 1990

Українська графіка на початку ХХ століття зазнала блискучого розквіту. Вона завоювала в мистецтві нашого краю чільне місце і стала відома далеко за його межами. Серед тих, хто працював у цей період в жанрі графіки, був й Осип Сорохтей, який надзвичайно швидко отримав визнання української мистецької критики.

Талант художника розвинувся ще в період, коли молодий митець опинився в Краківській академії мистецтв, у цілком новому середовищі. Однак він зумів не загубити себе і вийти на шлях власних манер і творчих уподобань. Навчання в академії не було для індивідуальності художника вирішальним, це був радше період, який стимулював характер його самобутнього таланту. На формування творчої індивідуальності О. Сорохтея позначилось і його знайомство з творами європейського мистецтва минулих епох. Особливо був захоплений графічними серіями Ганса Гольбейна й Альбрехта Дюрера, які наштовхнули його пізніше на створення власних графічних серій — «Страстей Христа» і «Хресної дороги».

У Краківській академії мистецтв у період навчання О. Сорохтея були модні нові західноєвропейські мистецькі напрямки, у тому числі й імпресіонізм. Однак молодий художник радше віддавав перевагу експресіонізму, засобами якого можна було більш образно розкрити актуальні події часу, динаміку людського характеру. Перемоги остаточно натуралістичний імпресіонізм йому допомогла карикатура, якою захоплювався ще з малюнку. Малюнок був популярний і в академії. Любов до неї прищеплював своїм учням професор Панкевич, у класі якого навчався Осип Сорохтей.

Ставши на шлях самостійної творчості, художник не полішив улюбленого жанру графічного малюнка. Він вважав, що малювати необхідно щодня. Малювати повсякденно означало для нього жити й постійно наближатися до всього живого. Одним із найулюбленіших жанрів був для Сорохтея портрет. Виконував їх здебільшого тушшю, олівцем, крейдою або вуглем. Захоплювався і груповими фігурними сценами, взятими з навколошнього життя.

Івано-Франківська обласна організація
Українського товариства охорони
пам'яток історії та культури. 1990

Пластичне моделювання портретних образів у нього відбувається з допомогою лінії. Саме лінія в О. Сорохтея стає формою вислову. В портретах і групових сценах художник прагне віднайти і донести до глядача поетичну і філософську суть зображенії сцени чи характеру індивідуума. Крім того, умів знайти і відбити у своїх композиціях якусь особливу добrotу і дружелюбність. Усе це допомагало формувати в ньому художника і громадського діяча. Більшість портретів О. Сорохтея вирізняється своєю реалістичною досконалістю і гротескним підходом до форми. Особливо цікава серія портретів періоду служби в армії в рядах українських січових стрільців. Портрети своїх друзів-бійців і старшин творив «весело», загострюючи увагу на характерних рисах портретованих.

Осип Сорохтей належав до кола тих художників, які в українському мистецтві сказали своє нове, без будь-якого наслідування слово.

Нині ми вдячні долі, що можемо представити повною мірою те краще, що збереглося з спадщини художника.

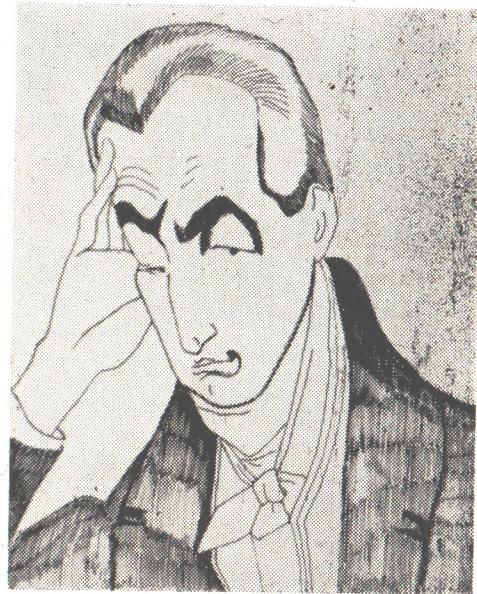
Михайло Фіголь

- 28 лютого 1890. Народився Осип-Роман Сорохтей у селі Баранчицях Самбірського повіту на Львівщині.
- 1897 — 1905. Навчався в школі міста Станіслава
- 1906 — 1910. Навчається в Станіславській вчительській семінарії.
1911. Вступив до Krakівської академії мистецтв.
- 1911 — 1912 I семестр. Навчається у класі професора Панкевича. Отримує нагороду за акт і композицію та вечірній малюнок,
- 1911 — 1912 II семестр. Продовжує навчання у професора Панкевича,
- 1912 — 1913, I семестр. Навчається там же.
- 1912 — 1913, II семестр. Там же; одержує похвальне відзначення на виставці студентських робіт.
- 1913 — 1914, I семестр. Там же.
- 1913 — 1914, II семестр. Там же; отримує бронзову медаль і грошову нагороду на виставці.
- 1914 — 1918. Служить в австрійській армії в легіоні Українських січових стрільців.
- 1918 — 1919, I семестр. Навчається під керівництвом професора Вайса.
- 1918 — 1919, II семестр. Там же.
- 1919 — 1920, I семестр. Навчається у професора Дембіцького.
- 1919 — 1920, II семестр. Навчається у професора Пеньковського.
1920. Складає іспит на право викладання рисунка. Повертається до Станіслава.
- 1921 — 1926. Працює вчителем рисунків в Українській гімназії в Станіславі.
- 1926 — 1928. Працює вчителем рисунків у Снятині.
- 1928 — 1939. Працює вчителем рисунків в Українській приватній гімназії в Станіславі.
- 1934 — 1935. Бере участь у виставці стрілецьких пам'яток 1914—1934 років у Львові.
- 1934 — 1935. Бере участь у шостій виставці Асоціації незалежних українських митців (АНУМ) у Львові.
- 1935 — 1936. Бере участь у сьомій виставці АНУМ у Львові.

- 1936—1937. Участь у восьмій виставці АНУМ у Львові.
- 1940—1941. Участь у першій виставці образотворчого мистецтва Станіславщини.
- 27 листопада 1941. Помер і похований у Станіславі.
1943. Твори О. Сорохтея експонуються на третій виставці Спілки праці українських образотворчих митців у Львові.
1970. Виставка творів Осипа Сорохтея у Львові, присвячена 80-річчю від дня народження художника.
1971. Виставка творів Осипа Сорохтея в Івано-Франківську.
1980. Виставка творів Осипа Сорохтея у Львові, присвячена 90-річчю від дня його народження.
1986. Виставка творів Осипа Сорохтея у Львові.
1987. Твори О. Сорохтея експонуються на виставці українського мистецтва з колекції Канади і США в Торонто.
1990. Виставка графіки Осипа Сорохтея у Львові, присвячена 100-річчю від дня його народження.
1990. Виставка графічних портретів Осипа Сорохтея в Івано-Франківську, присвячена 100-річчю від дня народження художника.

Портрет Т. Г. Шевченка. 1922

Портрет І. Котляревського. 1922

Портрет Леоновича. 1916

Портрет Марка Черемшини. 1937

Гротескний портрет М. Рудницького. 1926

Портрет доктора С. Людкевича

Портрет О. Новаківського
у візантійському стилі. 1924

Шарж на В. Барвінського.
1937

Портрет полковника УСС Варий-
води. 1916

Шарж на полковника УСС Г. Кос-
сака. 1916

Портрет капітана країової обороної Лесняка. 1916

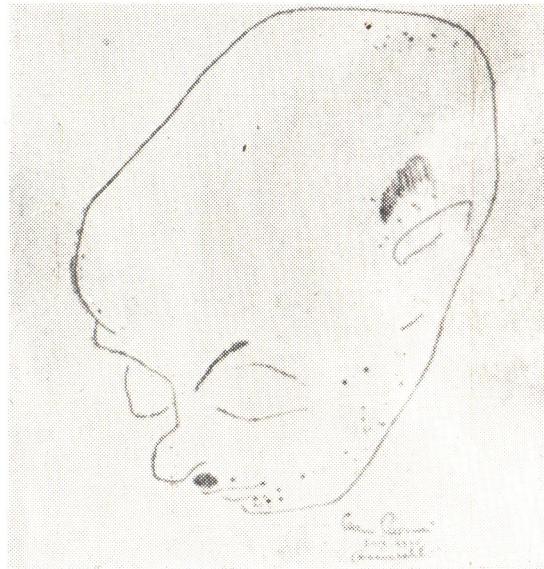

Цяпка Скоропад

Шарж на доктора Ю. Гірняка

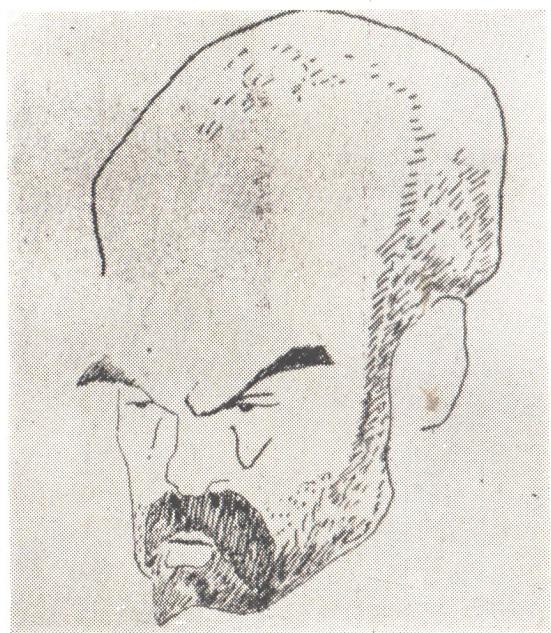

Шарж на
І. Белєя.
1925

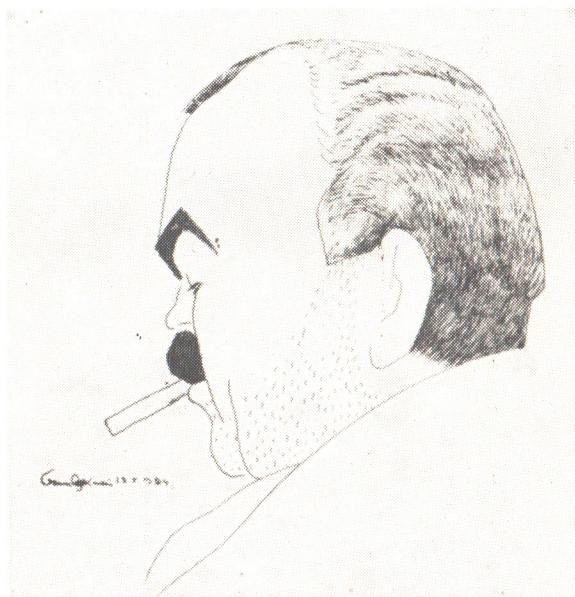
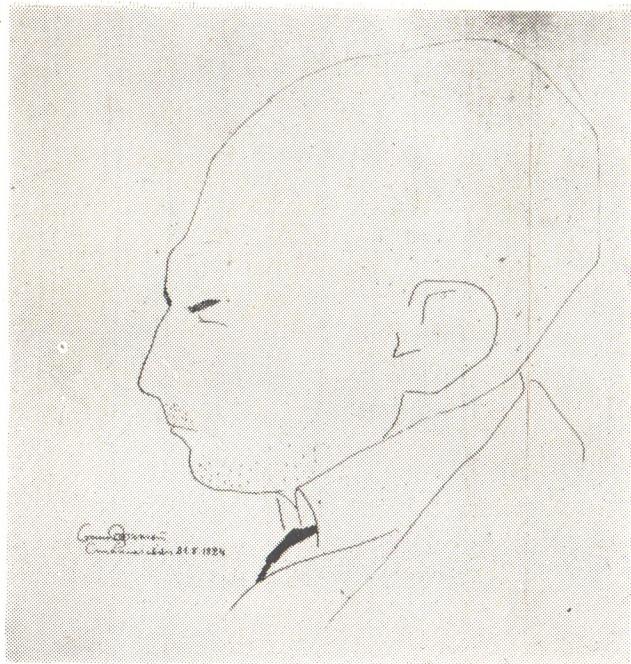

Шарж на професора І. Боберського. 1925

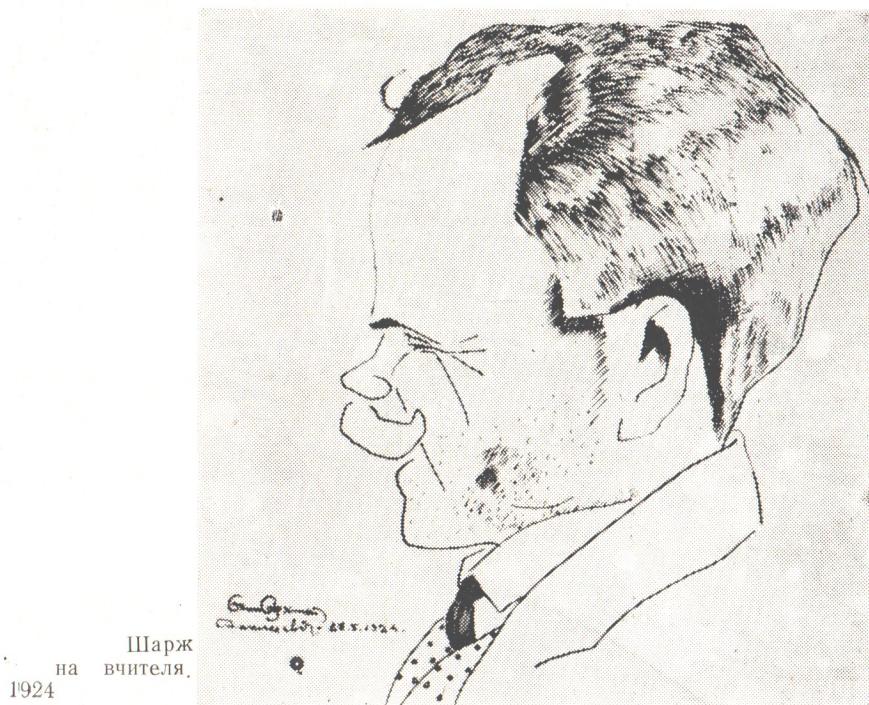
Шарж на доктора Л. Бачинського. 1925

Шарж на Чачковського.
1924

Портрет Фялковського.
1924

Портрет вчителя Микитёя.
1924

Гротескний портрет невідомої. 1923

Шарж на Черкавського. 1925

Гротескний портрет невідомої:
1923

Шарж на невідомого

Шарж на вчителя

Автопортрет

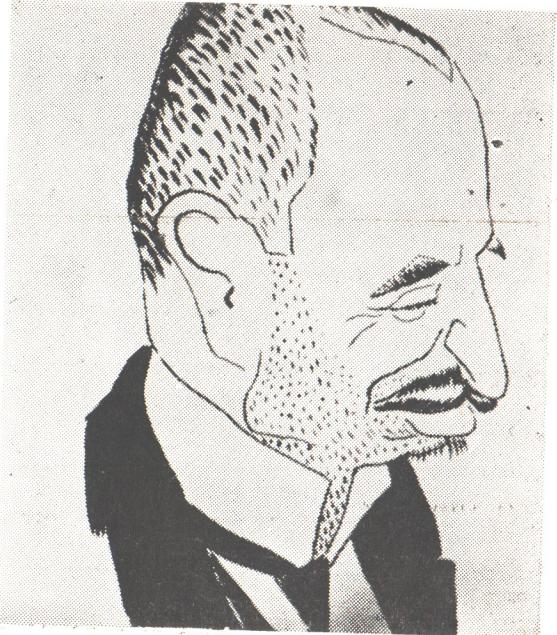
Шарж на вчителя співів

Карикатура на невідомого

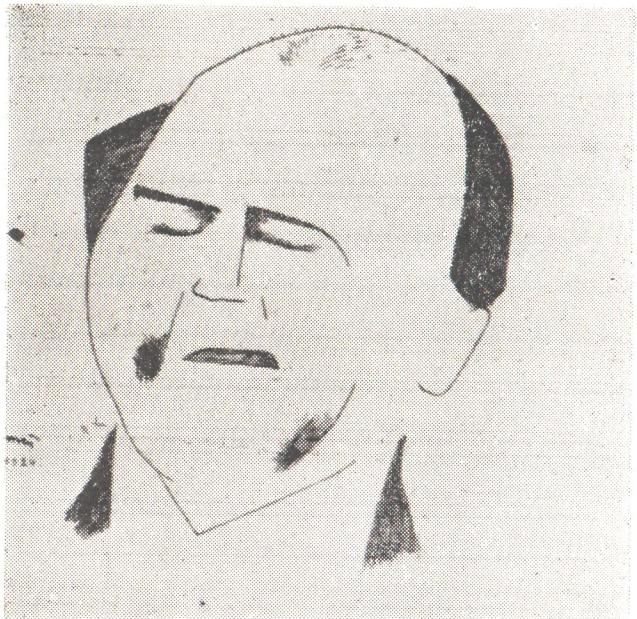
Карикатура на невідомого

Шарж на постать учителя. 1926

Типи з вулиці

Співак Антоні Кохан. 1924

Герман Ухди. 1924

Івано-Франківська обласна організація Українського
общества охорони пам'ятників історії та культури

ГРАФІЧЕСКИЕ ПОРТРЕТЫ ОСИПА СОРОХТЕЯ

К 100-летию со дня рождения художника

КАТАЛОГ ВЫСТАВКИ

Составитель Фиголь Михаил Павлович

Івано-Франківск Облполіграфиздат

(На українському языке)

Редактор В. І. Рудковський

Оформлення художника М. Ф. Гаталевича

Худож.-техн. редактор Л. Б. Курочкина

Коректор Я. С. Бережницька

Здано до складання 08.07.90. Підп. до друку 01.09.90. Формат 60x84/16. Папір крейдяний. Літ. гарн. Вис. друк, ум. друк, арк. 1,4, ум. фарбовідб. 1,52. Обл.-вид. арк. 1,36; Тираж 500 пр. Вид. № 285 Зам. 6494 Замовле. Ціна 20 коп. Облполіграфвидав. 284000 Івано-Франківськ, Чапаєва, 15. Обласна друкарня, 284000 Івано-Франківськ, Чапаєва, 78.

20 коп.

